

موافقت نامه همکاری های ترانزیتی و ترانسپورتی

(موافقتنامه راه لاجورد)

مقدمه:

جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری آذربایجان، گرجستان، جمهوری ترکیه و ترکمنستان که پس از این به عنوان "طرفین متعاقد" خطاب می گردند؛

با شناخت از منافع همه جانبه از موجودیت یک سیستم منسجم ترانزیتی و ترانسپورتی میان طرفین متعاقد در منطقه؛

با تأکید به تعهد غرض اطمینان از جریان بدون موانع اموال و مسافری از قلمرو طرفین متعاقد؛

با تمایل به بهبود اتصال منطقه ای، به ویژه جریان بدون موانع ترافیک و ترانزیت اموال میان طرفین متعاقد از طریق ساده سازی طرز العمل های ترانسپورتی، گمرکی و عبور از مرزها؛ و

با توجه به عضویت طرفین در سازمان های متعدد بین المللی و مشارکت در معاهدات بین المللی؛

بدینوسیله قرار ذیل به توافق رسیدند:

بخش اول

احکام عمومی

ماده ۱

اهداف و مقاصد

اهداف و مقاصد عمده این موافقت نامه قرار ذیل اند:

الف) تسهیل بخشیدن حرکت و انتقال آسان اموال، مسافری و وسایط نقلیه از طریق قلمرو طرفین متعاقد و فراهم سازی تمام کمک های لازم غرض ترانزیت اموال مطابق به مفاد این موافقت نامه؛

ب) اطمینان از مصئونیت اموال، مسافری و وسایط نقلیه از طریق قلمرو طرفین متعاقد؛

ج) ساده سازی امور اداری و روند کاری در زمینه حمل و نقل ترانزیتی اموال با استفاده از فن آوری های پیشرفته؛

د) اتخاذ تدابیر لازم غرض افزایش رقابت در این مسیر.

ماده ۲

تعاریف

جهت تطبیق این موافقتنامه:

الف) "کنترل گمرکات" - اقدامات اتخاذ شده توسط ادارات گمرکی طرفین متعاقد به منظور اطمینان از انطباق با قوانین گمرکی؛

ب) "اموال خطرناک" - هر نوع اموال که در هنگام انتقال یا ذخیره سازی خطر جدی را به صحت، محیط زیست، امنیت (بشمول امنیت کشور و مردم)، سلامت و دارایی ایجاد کنند؛

ج) "حمل و نقل ترانزیتی" - حمل و نقل اموال یا انتقال مسافری (بشمول بکس‌های بدون همراه) یا انتقال وسایط نقلیه غیر باربری در قلمرو یکی از طرفین متعاقد بدون بارگیری و تخلیه، ذخیره سازی، تقسیم اموال به قطعات، یا بدون تغییر در نحوه حمل و نقل که صرف بخشی از یک سفر کامل، فراتر از مرزهای طرفین متعاقد که عبور و مرور از قلمرو ایشان صورت می‌گیرد، آغاز و ختم شود؛

د) "مجوز" - سندی که توسط مراجع ذیصلاح یکی از طرفین متعاقد به منظور اجازه دادن به ورود و خروج و یا عبور ترانزیت از قلمرو کشوری که این مجوز را به وسایط نقلیه ثبت شده در قلمرو طرف دیگر صادر کرده باشد، صادر گردد؛

ه) "وسایط نقلیه" - هرگونه وسیله نقلیه که برای انتقال مسافری، اموال و بار مسافر استفاده شود؛

و) "قوانین ملی" - کلیه قوانین و مقررات نافذ در قلمرو هر یک از طرفین؛

ز) "حمل و نقل چندجانبه" - ترکیب از دو یا چند نوع وسایط نقلیه؛

ح) "وسایط نقلیه موتوردار" - وسیله نقلیه موتوردار که ساختار آن به منظور حمل و نقل اموال و مسافری از طریق جاده یا کشیدن تریلر/نیمه تریلر بدون موتور جهت انتقال اموال مورد استفاده قرار گیرد؛

ط) "مسافر" - هر شخص حقیقی که در یک مسیر سفر نماید.

ماده ۳

ساحه تطبیق موافقتنامه

مفاد این موافقتنامه در تمام عرصه های حمل و نقل ترانزیتی که در قلمرو یک طرف آغاز و خاتمه میابد، قابل اعمال می باشد.

ماده ۴

چارچوب کاربرد موافقتنامه

هریک از طرفین متعهد باید از هرگونه اقدام یکجانبه در قسمت نفع بردن از این موافقتنامه در رابطه به کشورهای ثالث و یا نقض حاکمیت دولت و تمامیت ارضی طرف دیگر امتناع می ورزد.

بخش دوم

تسهیلات ترانزیتی

ماده ۵

تسهیلات زیربنایی

طرفین متعهد به منظور فراهم سازی تسهیلات مورد نیاز برای جاده ها، خط آهن، هوانوردی ملکی، آبراه های داخلی، حمل و نقل دریایی و بر علاوه ترانسپورت چند جانبه مانند ترمینل های حمل و نقل ترکیبی، نقاط عبوری سرحدی، ایستگاه های تبدیل سنج، خطوط کشتی، بندر، ابزار کمکی برای جهت یابی و فن آوری معلومات، تدابیر لازمه را اتخاذ می نمایند.

ماده ۶

حمل و نقل چند جانبه

فعالیتها در عرصه حمل و نقل چندجانبه براساس اسناد، مدارک و طرزالعملهای شناخته شده بین المللی و همچنان اسناد و شیوه های اداری بین المللی موجوده که طرفین متعهد روی آن توافق کرده اند، صورت می گیرد. طرفین متعهد اقداماتی را جهت ساده سازی طرزالعملها و شیوه های اداری، اسناد حمل و نقل و تسهیل ترانسپورت چند جانبه، اتخاذ خواهند نمود.

ماده ۷

مصنوعیت ترانزیت اموال

الف) طرفین متعهد تمامی اقدامات لازم برای مصنوعیت حمل و نقل و حفاظت محیط زیست را در سراسر مسیر ترانزیت، اتخاذ می نمایند.

ب) آنعده وسایط نقلیه طرفین متعهد که جهت حمل و نقل بین المللی بکار برده می شوند، باید در مطابقت با شرایط تخنیکی برای حفظ محیط زیست و مصنوعیت حمل و نقل و قوانین ملی آنها باشد.

ج) طرفین متعاقد در صورت وقوع حادثه ترافیکی در قلمرو آنها که در آن وسایط ترانزیت، به خصوص زمانی که مسافرین، اموال و کالا های خطرناک و مواد خوراکی فاسد شدنی، شامل آن باشند، تمام کمک های ممکنه را فراهم مینمایند.

ماده ۸

ویزه

الف) طرفین متعاقد موافق اند تا ویزه های مربوطه را در مطابقت با قوانین ملی خویش، برای راننده های وسایط و اشخاصی که مشغول حمل و نقل بین المللی بوده و برای اصدار ویزه واجد شرایط می باشند، اعطا نمایند.

ب) بدین لحاظ، طرز العمل ساده سازی اعطای ویزه، طی پروتوکول جداگانه ای که توسط طرفین متعاقد مورد پذیرش قرار گرفت و جز لاینفک این موافقت نامه می باشد، صورت می گیرد.

ماده ۹

مجوز وسایط حمل و نقل زمینی

طرفین متعاقد می توانند ایجاد یک سیستم مجوز های مخصوص جاده ها را جهت تسهیل حمل و نقل زمینی، بدون تناقض با موافقتنامه های موجوده دوجانبه، مد نظر گیرند.

ماده ۱۰

همکار های متقابل

طرفین متعاقد در ساحات ذیل با هم همکاری می نمایند:

الف) شناخت متقابل تصدیق نامه های واجد شرایط بودن وسایط برای حمل و نقل زمینی و جواز های رانندگی؛

ب) تصدیق نامه های تخنیکی وسایط توسط کشور هایی که در آن ثبت گردیده اند، تطبیق ارائه اسناد به مرجع واحد (Application of Single Window) و سایر سیستم های هوشمند برقی حمل و نقل؛

ج) تبادل معلومات مرتبط.

ماده ۱۱

بنادر و تسهیلات بنادر

هر یک از طرفین متعاقد، با کشتی هایی که تحت پرچم کشور های دیگر قرارداد، طوری برخوردارند، که با کشتی های خود، هنگام حمل و نقل بحری بین المللی برخوردار می نماید. این برخوردار شامل دسترسی آزاد به بنادر باز برای

کشتی رانی بین المللی، واگذاری لنگر گاه و استفاده از امکانات بندری برای بار گیری و تخلیه محمول ها، انتقال اموال به کشتی ها، سوار و پیاده نمودن مسافری از و به کشتی، بهره برداری از خدمات کشتی رانی.

جهت بهره برداری از خدمات بنادر خشکه، هر یک از طرفین متعاقد مطابق قوانین ملی خویش رفتار می نمایند.

ماده ۱۲

تسهیلات راه آهن

الف) طرفین متعاقد در ساحات مربوطه مسوولیت خویش، با اسناد ترانسپورتنی که در مطابقت با موافقت نامه های بین المللی نافذه در رابطه به انتقال اجناس و مسافری باشند، حمل و نقل می نمایند.

ب) طرز العمل های مربوطه، جهت حمل و نقل آسان خط آهن، به شمول اعتبار اجناس مفقودالثر و یا تخریب شده، طی پروتوکول جداگانه که توسط طرفین متعاقد تصویب گردیده و جز لاینفک این موافقت نامه می باشد، تنظیم می گردد.

بخش سوم

موضوعات مربوط به گمرکات

ماده ۱۳

محصولات گمرکی و مالیات

الف) اموال ترانزیتی از محصولات گمرکی و مالیات معاف می باشند.

ب) وسایط که در مطابقت با این موافقت نامه مشغول حمل و نقل اند و پرزه جات معیاری ان، به طور متقابل از محصولات گمرکی و مالیات معاف می باشد. البته به استثنای مالیات جاده، فیس های استفاده از زیربنای ترانسپورتنی، مالیاتی که جهت عبور و مرور وسایط وضع میگردد و همچنان هر نوع مصرفی که توسط اداره گمرکات اعمال می گردد، به شمول مصارف عدم مطابقت با محدوده زمانی تعیین شده و مقتضیات مسیر در جریان مدت ترانزیت.

ج) پرزه جات معیاری لازم برای ترمیم وسایط که قبلاً وارد گردیده اند، باید موقتاً تحت عنوان واردات مؤقت، بدون پرداخت محصول گمرکی و سایر مالیات و بدون ممانعت و قیودات واردات آزاد، درج گردند. پرزه جات تبدیل شده منوط به تصفیه گمرکاتی و اصدار مجدد می باشند.

د) معافیت هایی که در پاراگراف ۱ این ماده ذکر گردیده است، بالای مصارف خدمات مشخصی که مطابق قوانین ملی طرفین متعاقد ارائه می گردد، قابل اجرا نمی باشد.

ماده ۱۴

سیستم توانزیت گمرکی

الف) طرفین متعاهد کنوانسیون های بین المللی و موافقت نامه هایی را که عضو آن اند، به منظور تسهیل انتقال اموال در قلمرو خویش تطبیق می نمایند.

ب) طرفین متعاهد که قبلاً عضو کنوانسیون گمرکات در مورد حمل و نقل بین المللی اموال، تحت کنوانسیون تیر ۱۹۷۵ اند، احکام این کنوانسیون را بالای خود تطبیق خواهند نمود.

ماده ۱۵

ساده سازی طرز العمل گمرکات

الف) طرفین متعاهد اقداماتی را جهت ساده سازی مکانیزم کنترل گمرکات برای تمامی وسایط نقلیه ای که از قلمرو آنها عبور می نماید، در مطابقت با احکام این موافقت نامه، اتخاذ خواهند نمود.

ب) طرفین متعاهد توافق مینمایند که:

ب.الف. تمام محموله های که از قلمرو آنها عبور می نمایند، توسط وسایط نقلیه ای که به طور مناسب بسته بندی گردیده و یا توسط انواع دیگر اقدامات امنیتی گمرکاتی که انعکاس دهنده نتایج کنترل و تصفیه گمرکاتی می باشد، منتقل می گردد؛

ب.ب. اطمینان میدهند که در مطابقت با قوانین ملی شان، شرایط برای حمل و نقل محموله های کلان، اضافه بار و یا از حد بزرگ، که در وسایط ترانسپورته بسته بندی شده نمی تواند، به هدف کنترل گمرکی به صورت مناسب ترتیب می یابد.

ب.ج. در مطابقت به قوانین ملی، با در نظر داشت شیوه های تحلیل خطر، بدون تعصب در نظارت گمرکی، در چارچوب صلاحیت های برخاسته از کنوانسیون ها و موافقت نامه های بین المللی که آنها پذیرفته اند، نظارت گمرکی را تطبیق مینمایند.

ب.د. ترتیبات همکاری و هماهنگی میان خدمات گمرکی طرفین متعاهدرا جهت تأمین خدمات گمرکی سریع با کمترین تأخیر فراهم میسازند؛

ب.ه. در صورت امکان، از معیارها و پیشنهادات کنوانسیون بین المللی در مورد ساده سازی و هماهنگ سازی طرز العمل های گمرکی (کنوانسیون کیوتو که روی آن تجدید نظر صورت گرفته است) استفاده مینمایند؛

ب.و. وارد نمودن مؤقت کانتینرها بدون پرداخت مالیات (که دوباره صادر خواهند گردید)، و باقی شرایط در مورد آن به اساس کنوانسیون گمرکات روی کانتینرها (ژنو ۱۹۷۲) اجازه داده می شود.

بخش چهارم

احکام متفرقه

ماده ۱۶

گروه مشورتی مشترک

الف. جهت تطبیق و پیگیری این موافقتنامه، طرفین متعاهد موافق اند تا یک گروه مشورتی مشترک را که متشکل از نماینده گان باصلاحیت طرفین متعاهد باشد، ایجاد نمایند.

ب. گروه مشورتی مشترک، مشوره های منظم را سال یک بار انجام می دهند، و در صورت نیاز با موافقت طرفین متعاهد جلسه در سطح مقامات عالی رتبه دایر می نماید.

ماده ۱۷

معاهدات بین المللی

احکام این موافقتنامه حقوق و وجایب طرفین متعاهد را در قسمت معاهدات بین المللی که طرفین متعاهد آنرا پذیرفته اند، متأثر نمی سازد.

ماده ۱۸

حل و فصل منازعات

هرگونه اختلاف برخاسته از تفسیر یا تطبیق این موافقتنامه، از طریق مشوره های که در ماده شانزدهم این موافقت نامه تسجیل یافته است، حل و فصل میگردد.

ماده ۱۹

الحاق

هر کشور می تواند با رضایت همه طرفین متعاهد وارد این موافقت نامه شود.

ماده ۲۰

انفاذ

الف. این موافقت‌نامه سی روز (۳۰ روز) بعد از دریافت آخرین اطلاع کتبی مبنی بر تکمیل طی مراحل قوانین داخلی طرفین متعاقد از مجاری دیپلوماتیک به امانت دار نافذ می‌گردد.

ب. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان امانت دار این موافقت‌نامه می‌باشد.

ج. اگر دو یا بیشتر از دو طرف موافق باشند، این موافقت‌نامه می‌تواند، در صورتیکه ممکن باشد، میان آن طرفین متعاقد که امانت دار را در مورد طی مراحل قوانین داخلی شان و در مطابقت با این ماده آگاهی داده اند، عملی گردد.

د. برای کشوری که الحاق می‌کند، این موافقت‌نامه سی (۳۰) روز بعد از تاریخ دریافت اطلاع کتبی از طرف امانت دار پیرامون طی مراحل قوانین داخلی همان کشور (که برای نافذ شدن ضروری می‌باشد) نافذ می‌گردد.

ماده ۲۱

تعدیلات و اضافات

تعدیلات و اضافات در این موافقت‌نامه براساس رضایت متقابل طرفین متعاقد وارد گردیده، این تعدیلات و اضافات در یک سند جداگانه گنجانیده شده و در مطابقت با ماده بیستم (۲۰) این موافقت‌نامه نافذ می‌گردد. این اسناد جز لاینفک این موافقت‌نامه را تشکیل خواهد داد.

ماده ۲۲

زمان و انصراف

الف. این موافقت‌نامه برای مدت زمان نامحدودی منعقد می‌گردد.

ب. هریک از طرفین متعاقد در هرزمانی می‌تواند، به امانت دار از مجاری دیپلوماتیک به شکل کتبی از اراده خویش مبنی بر انصراف از این موافقت‌نامه اطلاع دهند. این انصراف تنها شش ماه بعد از دریافت اطلاع کتبی توسط امانت دار عملی می‌گردد.

ج. انصراف یکی از طرفین متعاقد هیچ گونه پروژه جاری را در حیطه این موافقت‌نامه متأثر نمی‌سازد.

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان به عنوان امانت دار این موافقت نامه طرفین متعاقد را پیرامون نکات آتی آگاه می سازد:

الف. تسلیم دهی هرگونه سند تصویب، پذیرش، تایید، یا الحاق؛

ب. هرگونه تاریخ انفاذ این موافقت نامه در مطابقت با ماده بیستم؛

ج. هرگونه تعدیل که در مطابقت با ماده بیست و یکم وارد می گردد و تاریخی که چنین تعدیلات نافذ می گردد؛

د. هرگونه انصراف مطابق به احکام ماده بیست و دوم؛

ه. هرگونه اقدام، اطلاع، یا ارتباطات دیگری که مربوط به این موافقت نامه گردد.

در گواهی مراتب بالا امضاء کننده گان به صلاحیت که برای شان از جانب مقامات شان اعطا گردیده است، این موافقتنامه را به تاریخی که در ذیل ذکر گردیده است، به امضاء رسانیده اند.

این سند در شهر عشق آباد به تاریخ ۱۵ نوامبر ۲۰۱۷ در یک نسخه اصلی به زبان های دری، پشتو، آذربایجانی، گرجی، ترکی، ترکمنی، و انگلیسی به امضاء رسیده است که تمام متون از اعتبار یکسان برخوردار اند. در صورت بروز اختلاف، به متن انگلیسی رجحان داده میشود.

امانت دار نسخه های این موافقت نامه را که تصدیق شده باشند به طرفین متعاقد میفرستد.

به نمایندگی جمهوری اسلامی افغانستان

به نمایندگی جمهوری آذربایجان

به نمایندگی گرجستان

به نمایندگی جمهوری ترکیه

به نمایندگی ترکمنستان